

Kladno 25. 12. 2020

Základ kázání

7 Jak líbezné je, když po horách jdou nohy toho, jenž poselství nese a ohlašuje pokoj, jenž nese dobré poselství a ohlašuje spásu, jenž Sijónu hlásá: „Tvůj Bůh kraluje!“ 8 Slyš! Tvoji strážní pozvedají hlas, plesají společně, protože na vlastní oči vidí, že Hospodin se vrací na Sijón. 9 Zvučně spolu plesejte, jeruzalémské trosky, vždyť Hospodin potěšil svůj lid, vykoupil Jeruzalém. 10 Hospodin obnažil svou svatou paži před zraky všech pronárodů. I spatří všechny dálavy země spásu našeho Boha. (Iz 52, 7-10)

Zamyšlení

Sestry a bratři, pastýři, mudrci z východu, Simeon, Anna patří k prvním svědkům narození Ježíše. Marie a Josef byli předem upozorněni andělem Gabrielem, ale když se dítě narodilo, byli to pastýři, kteří jim znovu zvěstovali, kdo že je to dítě, které se narodilo. Sami pastýři přijali zprávu také od andělů. Všichni slyšeli první zmínky nezávisle na sobě, potom se navzájem informovali. “Maria to všechno v mysli zachovávala a rozvažovala o tom. Pastýři se pak navrátili, oslavující a chválíce Boha za všechno, co slyšeli a viděli, jak jim to bylo řečeno.”

A prorok Izajáš jako kdyby tomu všemu přitakával: “Slyš! Tvoji strážní pozvedají hlas, plesají společně, protože na vlastní oči vidí, že Hospodin se vrací na Sijón.” Vidět na vlastní oči je to, co spojuje všechny prvotní svědky. Patří k nim i Simeon a Anna. První vykládá tajemně: „Nyní propouštíš v pokoji svého služebníka, Pane, podle svého slova, neboť mé oči viděly tvé spasení, které jsi připravil přede všemi národy...” Simeon se modlí k Bohu, Anna zvěstuje příchod dítěte všem přítomným: “v tu chvíli k nim přistoupila, chválila Boha a mluvila o tom dítěti všem, kteří očekávali vykoupení Jeruzaléma.”

Každý rodič umí chválit své dítě, a vidí na něm něco mimořádného. Ale když vám chválí dítě někdo jiný, příbuzní, přátelé, to potěší víc. Marie a Josef slyší něco ve smyslu: “to dítě je celý táta, toho prostě nezapře. Vypadá moudře, láskyplně, nebojácně, spolehlivě. Bude pomáhat, zachraňovat. Prostě jako jeho Otec. Je to zvláštní a cílevědomé dítě. Jeho jména krásně vyjadřují jeho poslání.

On je Mesiáš, Boží pomazaný. On je Ježíš, tedy spasitel. On je také Immanuel, přeloženo, Bůh s námi. Vždyť v něm přišel na svět sám Bůh.

Zkusme si to živě představit, jako před nějakými dvěma tisíci dvaceti lety. Je brzy ráno, zrovna jste se snaživě probrali z postele, vyrážíte z domu, před sebou máte dlouhý den tvrdé práce. Na cestě potkáte malou skupinku dobře naladěných a nadšených chovatelů dobytka. Jásají, zpívají. Radost a štěstí jim kouká z očí. I přes vaši nevrlou náladu vás to zaujalo, zeptáte se jich na důvod této ranní radosti. Oni vám vyprávějí, jak bděli nad svými stády, když jim

andělé a nebeský zástup vyprávěli o zachránci narozeném ve stáji (v chlévě). Přemýšlíte, jestli si z vás neutahují. Máte pochybnosti. Ta zpráva je příliš dobrá a prostá na to, aby byla pravdivá. Postrádá to hlavu a patu. “Andělé a co ještě? Nezkrátili jste si noc svařákem a nějakými destiláty?”

“Přijímáme, že jste nějaké dítě viděli na vlastní oči, ale co vám dokazuje, že je to jiné, než ostatní děti, které se rodí každý Boží den? A jak dítě, narozené chudým rodičům může změnit běh dějin? Podívejte se, přestaňte se vznášet mimo realitu. Vraťte se ke svým stádům a přestaňte snít! Nekažte nám víc, naši již špatnou náladu.”

“Jak líbezné je, když po horách jdou nohy toho, jenž poselství nese a ohlašuje pokoj, jenž nese dobré poselství a ohlašuje spásu, jenž Sijónu hlásá: „Tvůj Bůh kraluje!“ Oproti tomu co tady nastiňuje Izajáš, není vždy snadné být zvěstovatelem, ani když nesete dobrou novinu. Máme nepříjemné zkušenosti o tom, že každé svědectví vyvolává pochybnosti. Oznámení, které je na první pohled šťastné, se může ukázat jako škodlivé. A naopak. Naučili jsme se rozebírat různá tvrzení, dávat si pozor a nevěřit všemu, co slyšíme, rozpoznávat Fake-News, a nedat na první poslech a dojem. Zkoumáme, kdo mluví, důvěryhodnost zdroje, jaká jsou fakta a jak se interpretují. Co se zatím skrývá, a proč se to neříká jinak. Kdo z toho těží?

Jaká je dobrá zpráva konce tohoto hrozného roku? Není to oznámení příchodu vakcíny, která pomůže k rychlému návratu k normálnímu životu? Ano, samozřejmě, ale ... ale ... ale ... A nechávám na každém, aby vyjmenoval všechna (svá) “ale”. Možná patří k nim možné škodlivé účinky a chamtivosti farmaceutických společností. Je to proto, že nemáme rádi, aby námi někdo manipuloval. Ovšem mezi ověřitelnými fakty a jejich možnými interpretacemi je mnoho spekulací a konspirací. Nakonec se děje to, více než si myslíme, že se manipulujeme sami.

Když jsme zaplaveni informacemi a dáváme si pozor na všechno, nakonec vybíráme pouze to, co posiluje názor, který jsme si již vytvořili. A pochybnost, která by měla být vědecká, se stává pouhou vírou.

Přesto jsou chvíle, kdy nic jiného nežádáme, než abychom mohli slyšet a věřit dobré zprávě. Toužíme po dětském světě, kde jsou věci tak jednoduché jako pohádka, kde neexistuje předstírání a lži, kde ano je ano, a ne je ne; kde je dobré věřit. A každý rok se necháváme překvapit tímto prostým světem, když slyšíme příběh andělů a pastýřů, stáda a dítěte v jeslích. Je to jedno, že se to děje při pečení cukroví, zdobení vánočních stromečků a nákupu dárků. Pestrobarevné vánoční oslavy by neměly přebarvit a přepsat skutečný vánoční příběh. Tím spíš, když víme, že za nedlouho to vše pomine a dožene nás realita všedního života se všemi pravdivými i nepravdivými zprávičkami.

Co s tím? Co dělat? Jsem mezi systematickou nedůvěrou, která mě nakonec podvede, a regresivní důvěřivostí, odsouzen k bláznivé hře kličkováním mezi realitou a bludem? Nebo existuje jiné východisko? A jaké je místo biblické zvěsti v této hře?

Nejsme nuceni věřit Izajášovi, který předpovídá slávu zruinovanému Jeruzalému. Bůh ve své suverenitě jednou vybral cizího mesiáše, perského krále, aby vysvobodil Židy z babylonského zajetí a umožnil jim návrat do zaslíbené země. Jeruzalém se měl stát centrem Boží milosti vyhledávaným lidmi všech národů.

Jeruzalém byl skutečně obnoven, ovšem méně slavně, než se očekávalo; Židé se vrátili z exilu, ale mnoho dalších zůstalo a zůstává v diaspoře. Město zažilo mnoho vzestupů a pádů. Mnoho slibů se alespoň částečně ukázalo jako zavádějící. Byly to plané sliby? Pokud Izajášova slova vydržela, stejně jako živá vzpomínka na pastýře vracející se od betlémských jeslí, nese svědčí to o jejich moci nás probudit a povzbudit? Není víra, o které svědčí Izajášova slova, a nevýslovná radost pastýřů nakažlivá? Můžeme upřít pastýřům schopnost sdělit lidem nový impuls života, a povzbudit víru a radost?

Myslím si, že kdybychom se před těmi zhruba 2020 lety setkali s tak natěšenými pastýři, cestou do práce, nešli bychom dál svou cestou jen tak. Minimálně by nás rozesmáli a přiměli dívat se na svět a život trochu jinak.

A to proto, že na vlastní oči viděli mír, štěstí a spásu Boha, jak vstupuje do jejich dějin. Tato nová kapitola dějin, která se tehdy otevřela, není uzavřená. A kdo to chce vidět, vidí.

Efekt šťastné náказы radostí není překonán. Pastýři tehdy nadchli svoje okolí živým svědectvím, šťastnými tvářemi, možná tancem a šťastnými písněmi od andělů a nebeských zástupů. Toto, více než všechna slova, svědčí lépe o tom, že pod nebem je dobrotivý Bůh, který se zjevil skrze dítě z jeslí v Betlémě? Vánoce jsou svátkem vtělení. Boží milosrdenství, Boží slovo se stalo tělem. Ztělesnilo se v Ježíši, ale také v milosrdenství a dobrotivosti svědků, kteří se nechali zasáhnout touto zprávou. Zřejmě proto Izajáš zmiňuje jeden zajímavý detail: „Jak líbezná je, když po horách jdou nohy toho, jenž poselství nese a ohlašuje pokoj, jenž nese dobré poselství a ohlašuje spásu, jenž Sijónu hlásá: „Tvůj Bůh kraluje!“

Slovo se stalo tělem. Projevilo se v dítěti v jeslích, stejně jako ve skutcích svědků. Jak milé být dotčený touto pozitivní nákazou, i když něco z toho poselství může v nás vyvolat pochybnosti. To slovo se může stát tělem i v nás, pokud se staneme skutečnými zvěstovateli vánoční radosti. Amen